

#GOEDINERFGOED

Archeologienota Gent – Oudevest
Deel 3: Programma van Maatregelen

Davy Herremans

Goed in erfgoed
Adolf Baeyensstraat 134G
9040 Sint-Amandsberg
www.goedinerfgoed.be

Projectcode – 2017G59

Colofon

Projectcode 2017G59
Archeologienota Gent - Oudevest

Opdrachtgever

Frank Vandepitte
Oudevest 47
9000 gent

Uitvoerder

Goed in erfgoed Comm. V.
Adolf Baeyensstraat 134G
9040 Sint-Amandsberg
BTW BE 0669.484.003

© 2017 – Goed in erfgoed Comm. V.

Niets uit deze publicatie mag vermenigvuldigd worden, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook (digitaal, mechanisch, door fotokopie) zonder toestemming van Goed in erfgoed Comm. V.

Inhoud

Programma van maatregelen.....	4
1. Beschrijvend gedeelte	4
1.1. Administratieve gegevens	4
1.2. Aanleiding vooronderzoek	4
2. Gemotiveerd advies.....	5
2.1 volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	5
2.2 aanwezigheid en waardering van een archeologische site.....	5
2.3 Impactbepaling van de geplande werken	6
2.4 Potentieel voor kennisvermeerdering.....	6
2.5. Programma van de maatregelen	6

Programma van maatregelen

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens

- Initiatiefnemer: Frank Vandepitte, Sint-Katelijnestraat 24, 9000 gent
- Projectcode bureauonderzoek: 2017G59
- Sitecode: GE-OV-2017
- Nummer van het wettelijk depot of buitenlands equivalent hiervan: nvt
- Erkende archeoloog: Herremans Davy - OE/ERK/Archeoloog/2017/00166
- Locatie projectgebied: Oudevest 47, 9000 Gent; Sint-Katelijnestraat 24, 9000 Gent
- Bounding Box: xMin,yMin 3.72795,51.0591 : xMax,yMax 3.72845,51.0594
- Oppervlakte percelen: 349 m²
- Kadaster: Gent 2e afd. sectie B nr. 173/L/P0000; Gent 2e afd. sectie B nr. 173/B
- Termijn bureauonderzoek: 26/06/2017-10/06/2017
- Thesauri Inventaris Onroerend Erfgoed: Bureauonderzoek; controleboringen
- Onderdeel archeologische zone: ja
- Verstoorde zones: Er situeren zich verstoorde zones binnen het projectgebied. Er is geen aanduiding van gekarteerde zones waar geen archeologie meer te verwachten is.
- Topografische kaart: figuur 1
- Kadasterkaart: figuur 2
- Overzichtsplan archeologische zones versus gebieden waar geen archeologie wordt verwacht: figuur 3

1.2. Aanleiding vooronderzoek

Zie deel 2, Verslag van Resultaten

1.3 Resultaten bureauonderzoek

Zie deel 2, Verslag van Resultaten

2. Gemotiveerd advies

2.1. volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

De voorgelegde archeologienota betreft de neerslag van een archeologisch vooronderzoek op basis van bureauonderzoek met aanvullend twee controleboringen. Verder vooronderzoek op het terrein met of zonder ingreep op de bodem was niet mogelijk omwille van de huidige bebouwing en het actuele landgebruik (zie Verslag van Resultaten). De archeologienota op basis van bureauonderzoek wordt beschouwd als volledig. De bestaande archeologische en historische bronnen leveren bovendien voldoende informatie om een afdoende inschatting te maken van het potentieel tot archeologische kennisvermeerdering.

2.2. aanwezigheid en waardering van een archeologische site

Het assessment gebaseerd op een combinatie van landschappelijke, archeologische en historisch-cartografische data wijst op een hoog archeologische potentieel van het projectgebied. Het projectgebied bevindt zich in de Waterwijk, een stadsdeel in het alluvium van de Leie dat in de 13de eeuw wordt opgenomen binnen de wallen. De bewoning langs de Oudevest (waar ook de geplande werken zich situeren) leefde waarschijnlijk door tot de late 19de eeuw-begin 20ste eeuw. In die periode of mogelijk pas tijdens verbouwingswerken in de jaren 1950, schuift de bewoning enkele meters achteruit tot de hoogte van het achterhuis van de Sint-Katelijnestraat dat tussen 1860 en 1870 werd opgetrokken. Hierbij wordt één van de bestaande woningen langs de Oudevest gesloopt, het andere komt in gebruik als tuin en opslag. De kans op sporen voor de 13de eeuw is eerder beperkt door de intense antropogene verstering sinds die periode. De kans op aantreffen van bewoningssporen vanaf de 13de eeuw is dan weer reëel. Ook tijdens opgravingen in de onmiddellijke omgeving (Minnemeers – bibliotheekstraat) werd de natuurlijk bodem zelden bereikt (door ophoging) of intact aangetroffen. Het pre-stedelijk landschap hier bestond uit natte meersen langs de Leie, sowieso weinig aantrekkelijke gebied voor bewoning.

De bewaringstoestand van eventueel archeologisch erfgoed van voor de 13de eeuw is waarschijnlijk weinig goed door de intense antropogene activiteit sinds de eerste stedelijke ontwikkeling. Vanaf de huidige bouwlijn naar het achtererf toe is de bewaringstoestand eveneens weinig optimaal door intense bouwactiviteit en de doorgedreven renovatie / verbouwingen in de jaren 1950. De controleboringen tonen ook intense historische ophogings- en nivelleringswerken. Ter hoogte van de huidige voortuin en de ruïnes van het huis is de bewaringstoestand mogelijk beter door beperkte bouwactiviteit na de (gedeeltelijke) afbraak van de historische panden tijdens de late 19de of 20ste eeuw. Mogelijk

situëren zich nog oudere funderingen onder de bestaande ruïnes. Het perceel wordt echter aan beide kanten begrensd door een draagmuur van de aanpalende gebouwen. Constructies die ook recentelijk nieuw werden gebouwd. Ook hier moet rekening gehouden worden met historische verstoring ten gevolge van de funderingsaanleg.

2.3. Impactbepaling van de geplande werken

De impact op eventueel archeologisch erfgoed is relatief beperkt klein. Het tuinpad betekent een afgraving van +/- 0,35 m. Hiermee blijft de verstoring beperkt tot de aangevoerde tuinlaag. Ook de aanleg van de riolering en de gescheiden waterafvoer raakt niet dieper dan de historische nivelleringslagen en puinlagen. Ook de betonplaat van de nieuwbouw (+/- 0,5 m) beperkt zich tot de historisch nivelleringslagen en puinlagen bevestigd door de controleboringen. Gezien de helling van het oorspronkelijke landschap mogen we ter hoogte van de voortuin (die op het zelfde niveau ligt als de vloer van het huis langs de Oudevest) een nog dikker 19de eeuwse nivelleringspakket verwachten. De geplande ingrepen met werkelijke impact op archeologie betreffen dan de vorstranden (0,80 m –mvh) en de funderingen (diepte nog te bepalen). In de zone met hoog archeologisch potentieel (historische huizen langs Oudevest) en goede bewaring (zone van voortuin) situeren de vorstranden en funderingen zich op de plaats van de huidige funderingen, en in deze moet er ook rekening gehouden worden met historische verstoring ten gevolge van de funderingsaanleg van de draagmuren van de aanpalende constructies.

2.4. Potentieel voor kennisvermeerdering

Het potentieel op kennisvermeerdering is klein tot zeer klein: (i) de verstoring van het bodemarchief door antropogene activiteiten sinds de 19de eeuw is aanzienlijk voor een groot deel van het projectgebied. Ter hoogte van de voortuin is de bewaringstoestand van eventuele middeleeuwse of latere sporen mogelijk goed; (ii) de impact van de geplande werken is beperkt in oppervlak en enkel lokaal bereiken ze in diepgang eventueel archeologische relevante niveaus. Dit betekent dat er slechts een beperkte kans is op de nodige ruimtelijke inzichten om tot kennisvermeerdering te komen.

2.5. Programma van de maatregelen

Bovenstaand gemotiveerd advies gaat er vanuit dat het potentieel tot kennisvermeerdering laag is en dat daardoor verder archeologisch onderzoek kosten-baten niet aangewezen lijkt. Er dient dus geen programma van maatregelen te worden opgesteld.